

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

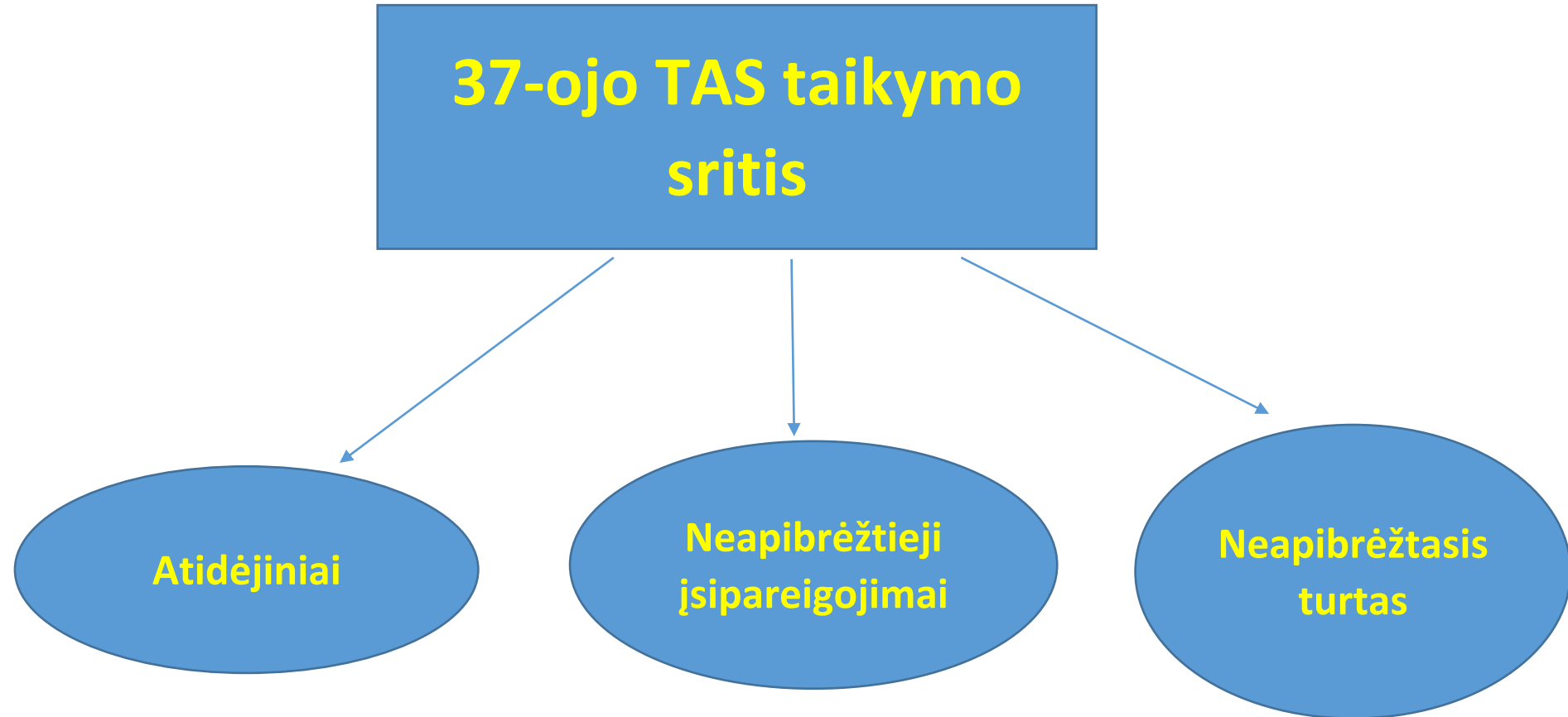
37-ASIS TARPTAUTINIS APSKAITOS STANDARTAS

„Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir
neapibrėžtasis turtas“

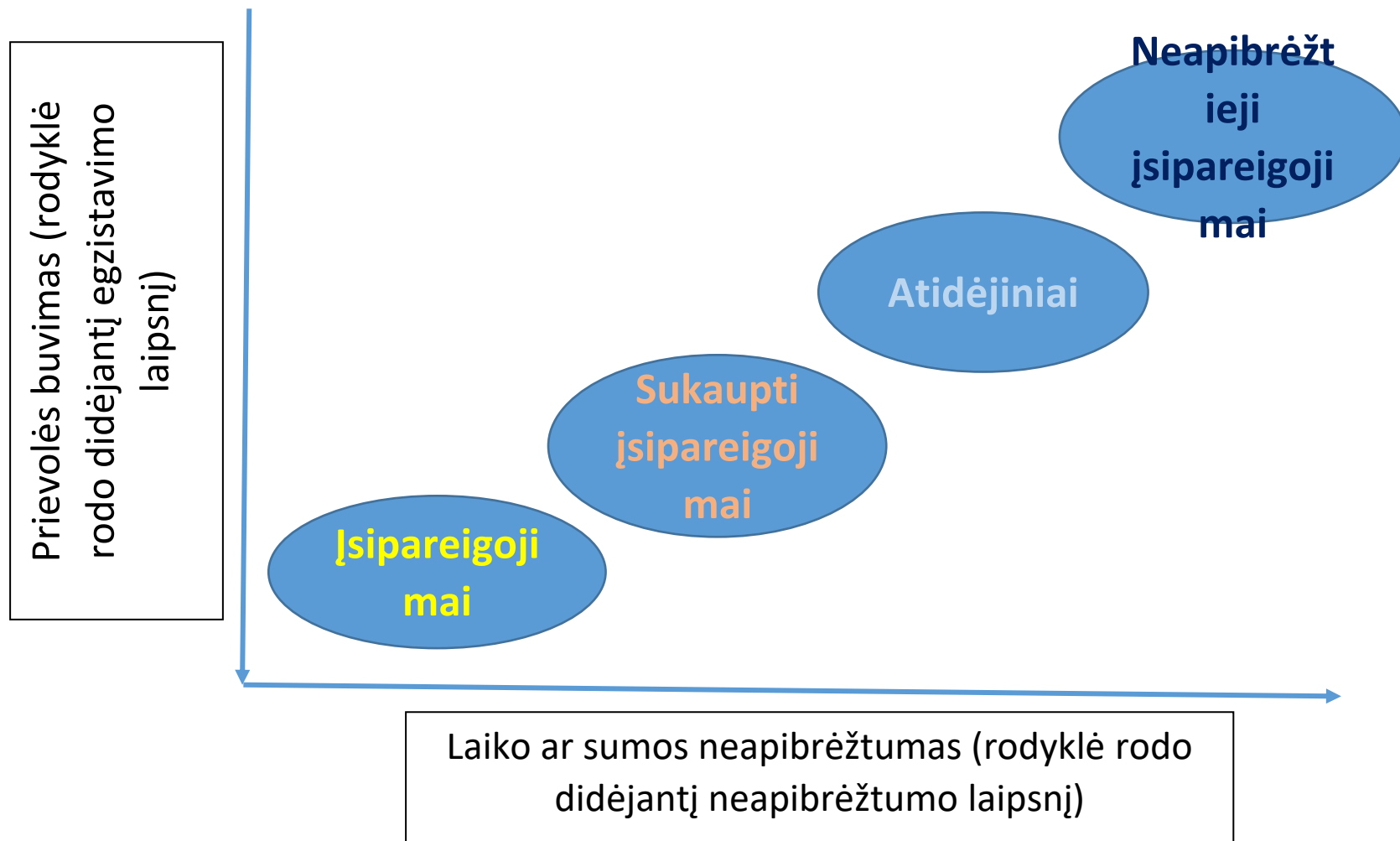

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

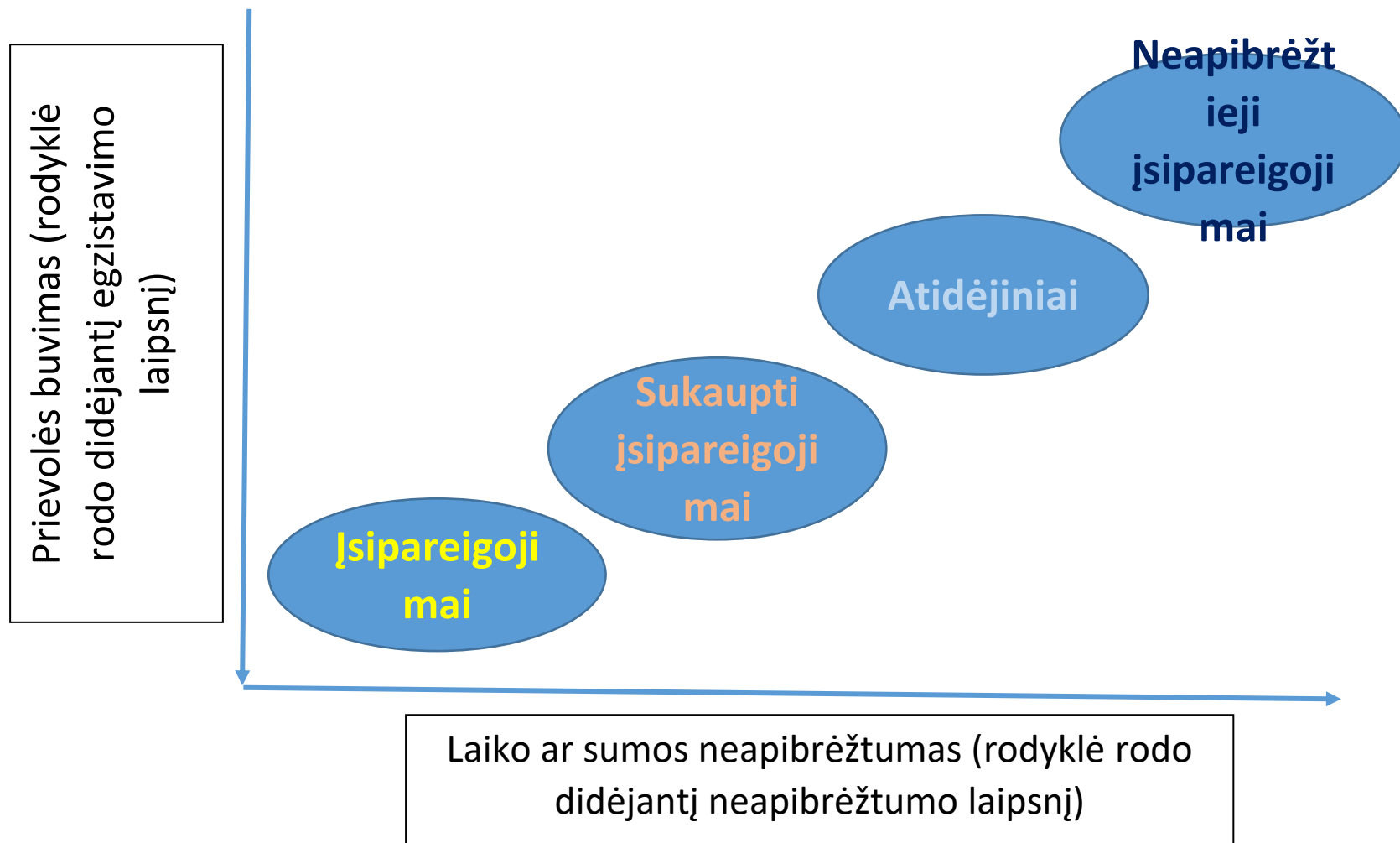
TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

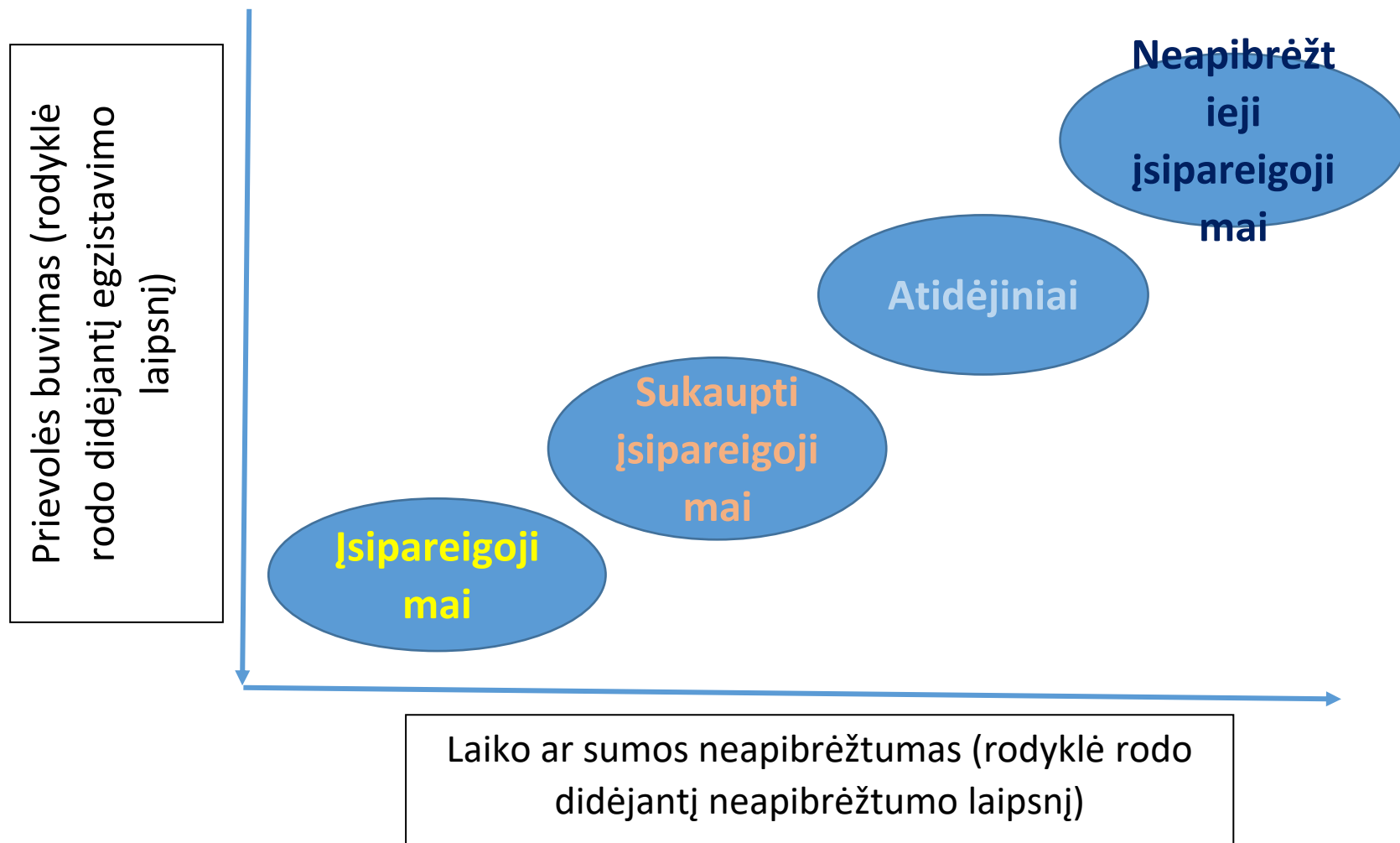
ĮSIPAREIGOJIMAI IR SU JAIS SUSIJUSIOS SĄVOKOS

ĮSIPAREIGOJIMAI IR SU JAIS SUSIJUSIOS SĄVOKOS

ĮSIPAREIGOJIMAI IR SU JAIS SUSIJUSIOS SĄVOKOS

ATIDĖJINIŲ PRIPAŽINIMAS

Atidėjiniai pripažįstami, kai:

1 ūkio subjektas turi dabartinį įsipareigojimą (teisinį arba konstruktyvų) dėl praeities įvykio

2 tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti reikės ekonominę naudą teikiančių išteklių panaudojimo

3 galima patikimai įvertinti prievolės sumą

ATIDĖJINIŲ PRIPAŽINIMAS

Atidėjiniai pripažįstami, kai:

1 ūkio subjektas turi dabartinį įsipareigojimą (teisinį arba konstruktyvų) dėl praeities įvykio

2 tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti reikės ekonominę naudą teikiančių išteklių panaudojimo

3 galima patikimai įvertinti prievolės sumą

Jei šios sąlygos netenkinamos, atidėjiniai nepripažįstami.

NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Neapibrėžtasis įsipareigojimas yra:

- galimas įsipareigojimas, atsirandantis dėl praeities įvykių ir kurio egzistavimą patvirtins tik vienas ar daugiau neaiškių ateities įvykių įvykimas arba neįvykimas ne visiškai kontroliuojamas ūkio subjekto; **ARBA**

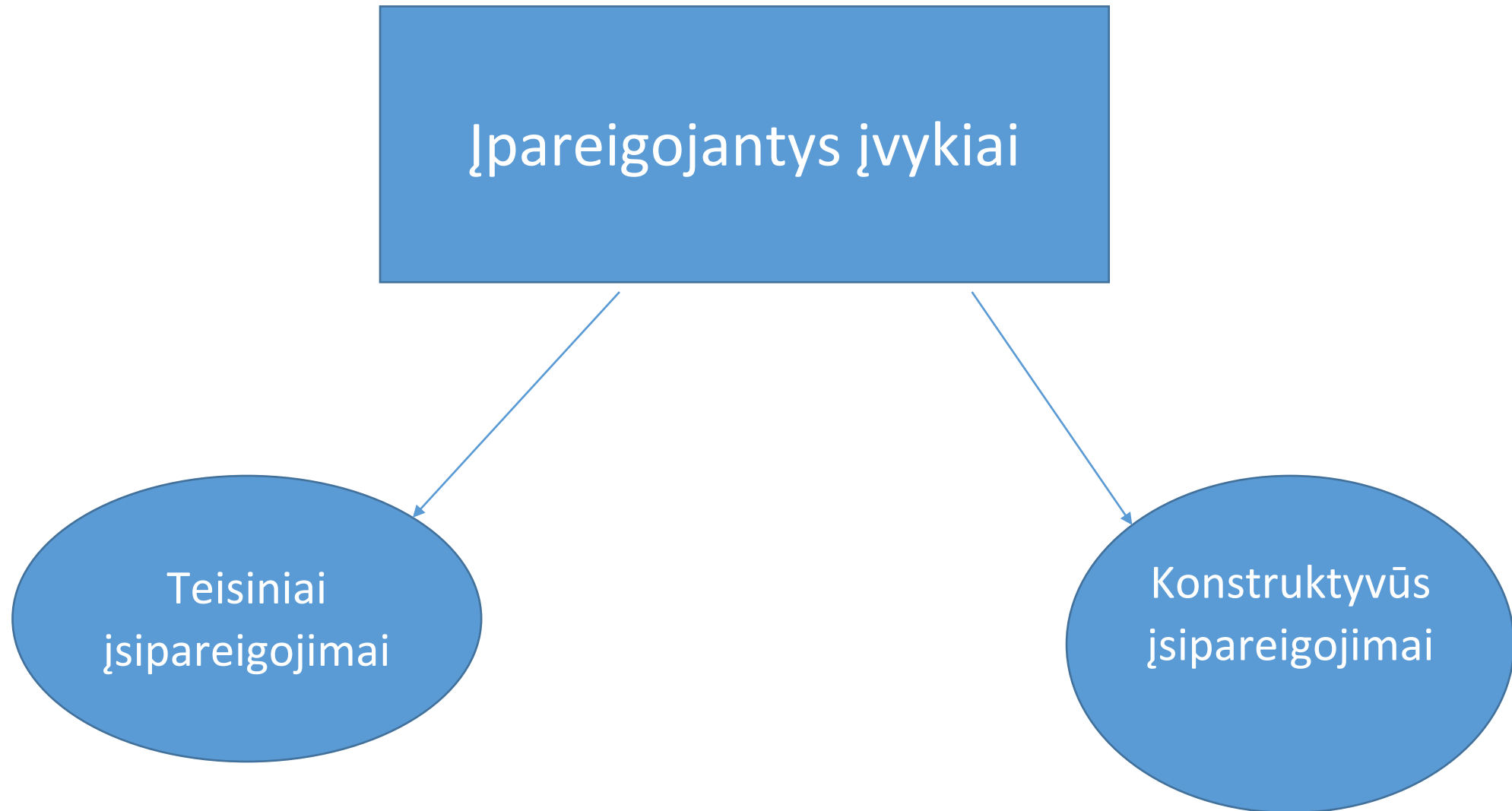

NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

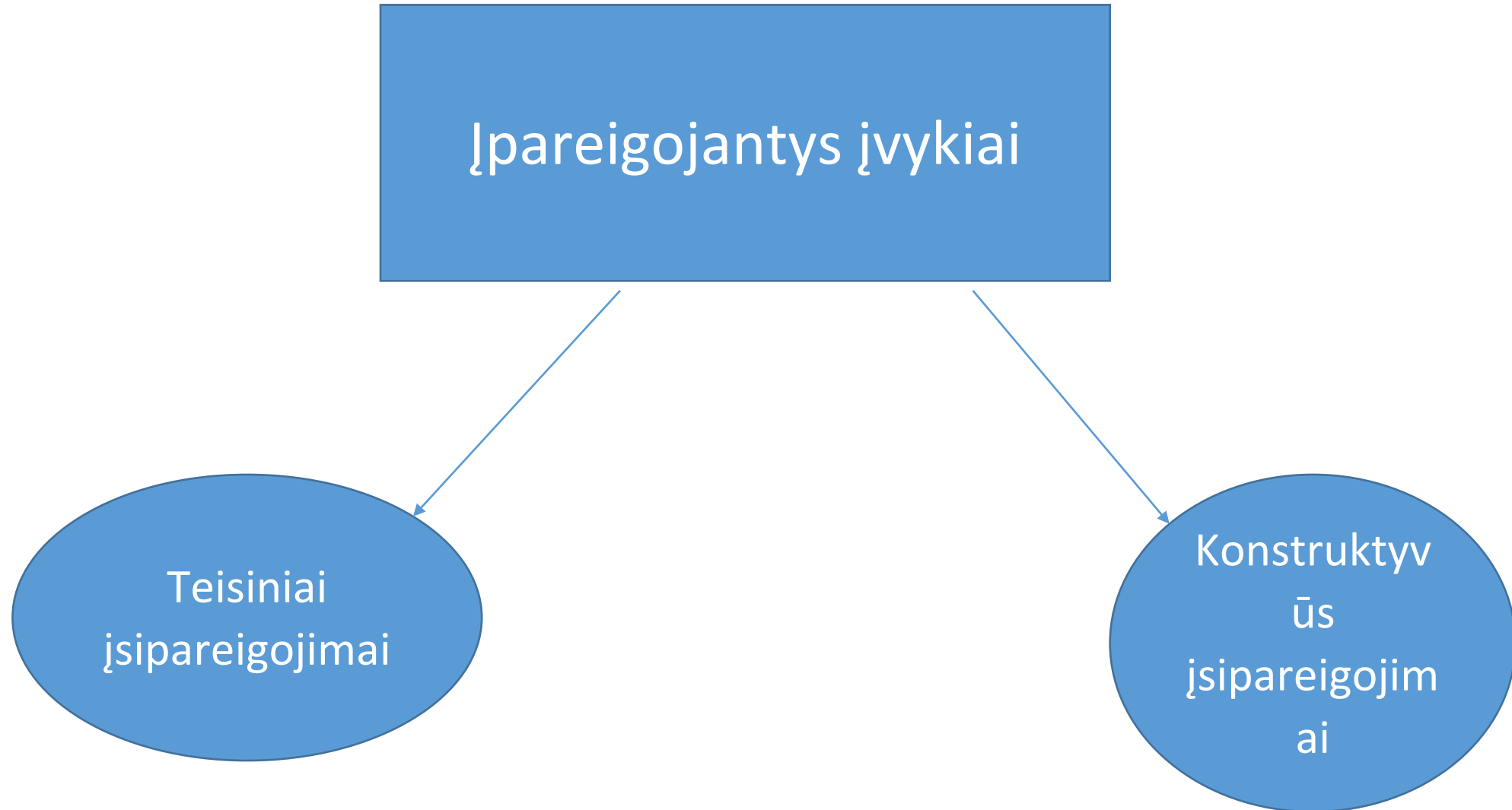
Neapibrėžtasis įsipareigojimas taip pat gali būti:

- **dabartinis įsipareigojimas**, atsirandantis dėl praeities įvykių, bet nepripažįstamas, nes:
  - *(i) nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti reikės ekonominę naudą teikiančių išteklių panaudojimo; arba*
  - *(ii) įsipareigojimo dydžio negalima pakankamai patikimai įvertinti.*

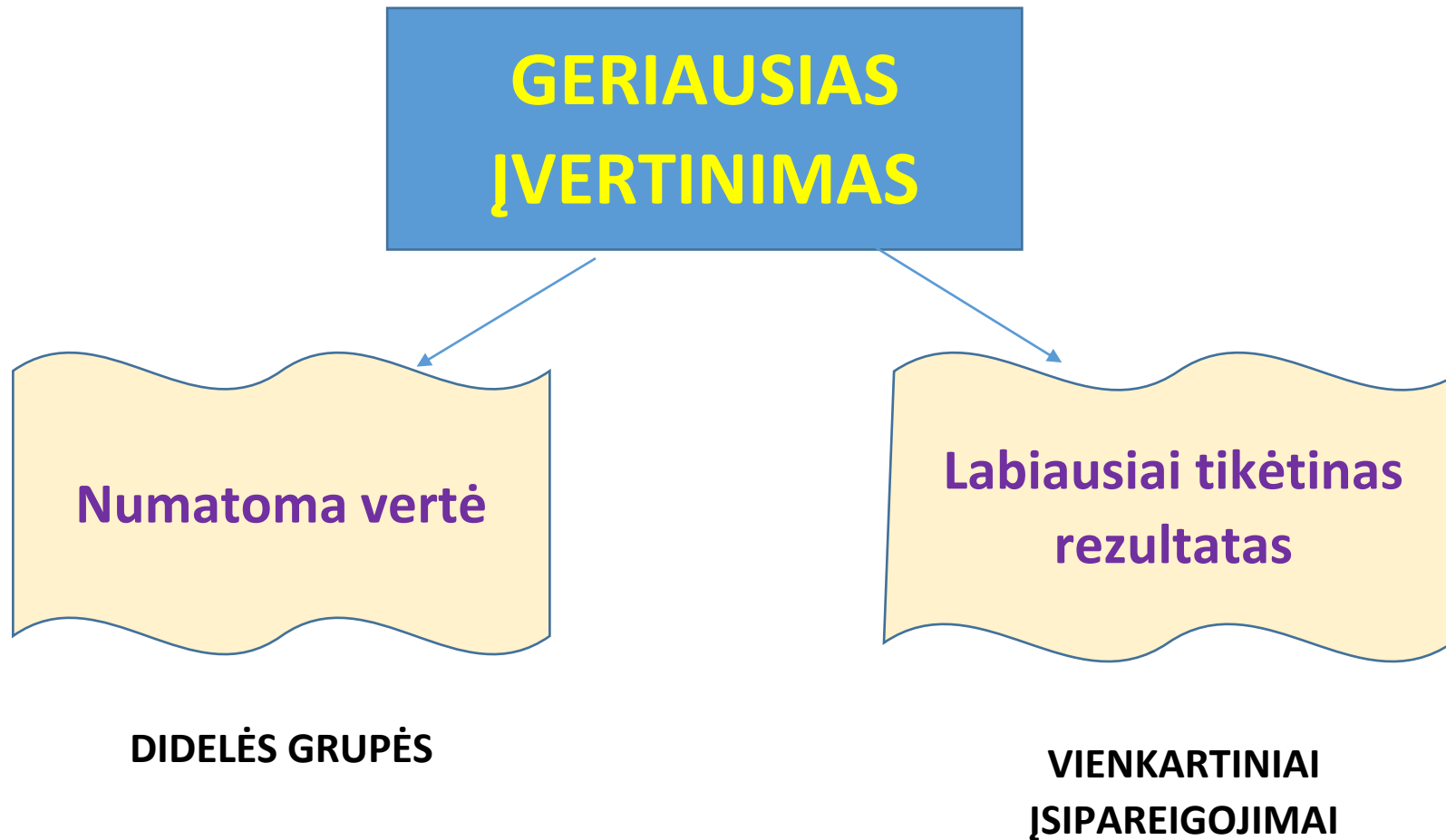
ĮPAREIGOJANTYS ĮVYKIAI

ĮPAREIGOJANTYS ĮVYKIAI

ATIDĖJINIŲ VERTINIMAS

PRIEMONIŲ ĮVERTINIMAS: tikėtina vertė

"Lavander" yra žaislų gamintoja ir 2020 m. pardavė 10 000 lėlių. Patirtis rodo, kad 5 proc. parduotų žaislų reikia nedidelio remonto, kuris vidutiniškai kainuoja 10 PV, o 1 proc. žaislų reikia pakeisti (po 50 PV).

Kaip ūkio subjektas turėtų įvertinti atidėjinius?

PRIEMONIŲ ĮVERTINIMAS: tikėtina vertė

2020 m. "Lavander" subjektas pardavė 10 000 lėlių. Patirtis rodo, kad 5 % parduotų žaislų reikia nedidelio remonto, kuris vidutiniškai kainuoja 10 PV, o 1 % žaislų reikia pakeisti (po 50 PV).

$$\text{Atidėjiniai} = 5\% * 10\,000 \text{ vienetų} * 10 \text{ PV} + 1\% * 10\,000 \text{ vienetų} * 50 \text{ PV}$$

MAŽAS
REMONTAS

PAKEITIMAS

Garantiniai atidėjimai = 10 000 PV

ATIDĖJINIŲ VERTINIMAS: labiausiai tikėtinas rezultatas

Ūkio subjekto vadovybė įvertina 30 % tikimybę, kad jam teks sumokėti 2 000 000 PV, ir 70 % tikimybę, kad dėl ieškinio teks sumokėti 300 000 PV.

Kaip ūkio subjektas turėtų vertinti atidėjinius?

ATIDĖJINIŲ VERTINIMAS: labiausiai tikėtinas rezultatas

Ūkio subjekto vadovybė įvertina 30 % tikimybę, kad jam teks sumokėti 2 000 000 PV, ir 70 % tikimybę, kad dėl ieškinio teks sumokėti 300 000 PV.

Kaip ūkio subjektas turėtų vertinti atidėjinius?

1 galimybė: atidėjimai = 300 000 PV

ATIDĖJINIŲ VERTINIMAS: tikėtina vertė

Ūkio subjekto vadovybė įvertina 30 % tikimybę, kad jam teks sumokėti 2 000 000 PV, ir 70 % tikimybę, kad dėl ieškinio teks sumokėti 300 000 PV.

Kaip ūkio subjektas turėtų vertinti atidėjinius?

$$\begin{aligned} \text{2 galimybė: atidėjimai} &= 30 \% * 2\,000\,000 \text{ PV} + 70 \% * 300\,000 \text{ PV} \\ &= 810\,000 \text{ PV} \end{aligned}$$

ATASKAITŲ ĮVERTINIMAS: diskontuota vertė

Nepriklausomai nuo jų įvertinimo, atidėjiniai vertinami diskontuota būsimų išlaidų verte, kai pinigų laiko vertė laikui bėgant labai skiriasi. Atidėjinio sumos padidėjimas yra finansinės sąnaudos, kurios patiriamos per pelną arba nuostolius. Diskonto norma yra ikimokestinė norma, kuri atspindi tiek dabartinį pinigų laiko vertės rinkos vertinimą, tiek specifinę įsipareigojimo riziką.

ATASKAITŲ ĮVERTINIMAS: diskontuota vertė

Ūkio subjektas eksploatuoja gamyklą, kurios licencijavimo sutartyje reikalaujama, kad pasibaigus jos naudingo tarnavimo laikui ji būtų išmontuota. Ūkio subjektas įvertina 10 000 PV išlaidas, kurios bus padengtos per 3 metus. Diskonto norma yra 5 %.

Kaip turėtų būti vertinamos eksploatavimo nutraukimo sąnaudos?

Kaip ūkio subjektas registruos šiuos koregavimus?

ATASKAITŲ ĮVERTINIMAS: diskontuota vertė

$$\text{Dabartinė išlaidų vertė} = \frac{10\,000}{(1 + 0,05)^3} = 8\,638 \text{ PV}$$

Data	Atidėjinis laikotarpio pradžioje	Finansinės sąnaudos	Atidėjinis laikotarpio pabaigoje
T0			8,638
T1	8,638	$8,638 * 0.05 = 432$	9,070
T2	9,070	$9,070 * 0.05 = 454$	9,524
T3	9,524	$9,524 * 0.05 = 476$	10,000

Atidėjinys padidėja nuo 8 638 PV iki 10 000 PV.

ATASKAITŲ ĮVERTINIMAS: diskontuota vertė

Data	Atidėjinis laikotarpio pradžioje	Finansinės sąnaudos	Atidėjinis laikotarpio pabaigoje
T0			8,638
T1	8,638	$8,638 * 0.05 = 432$	9,070
T2	9,070	$9,070 * 0.05 = 454$	9,524
T3	9,524	$9,524 * 0.05 = 476$	10,000

D Finansinės sąnaudos   432

    K Eksploatavimo nutraukimo atidėjiniai   432

ATSKLEIDIMAS

- (1) atidėjinių pradžios ir pabaigos sumų suderinimas, nurodant bet kokį padidėjimą ar sumažėjimą dėl panaudojimo ar panaikinimo per ataskaitinį laikotarpį.
- (2) kiekvieno atidėjinio pobūdį ir aplinkybes, taip pat susijusių išmokų terminus ir prielaidas. *Lyginamosios informacijos pateikti nereikia.*
- (3) informaciją apie kiekvieną iš neapibrėžtųjų įsipareigojimų ir apie tai, kokia yra tikimybė, kad dėl jų gali atsirasti kokių nors išlaidų.
- (4) kai ekonominės naudos gavimas **yra tikėtinas** (ne tik *galimas*), ūkio subjektai taip pat turėtų atskleisti informaciją apie savo neapibrėžtąjį turtą.

PAVYZDYS

2020 m. spalio mėn. įvykusio renginio metu nukentėjo keli žmonės, kurie apkaltino renginio organizatorių netinkamu valdymu. Organizatorius su šiais kaltinimais nesutinka. Iki 2020 m. pabaigos prasidėjo teisminis procesas, tačiau prieš tvirtinant 2020 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas organizatoriaus teisininkai patarė, kad tikėtina, jog organizatorius nebus pripažintas atsakingu.

Tačiau prieš organizatoriui parengiant 2021 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas, jo teisininkai pranešė, kad, atsižvelgiant į bylos eigą, tikėtina, jog bus nustatyta, kad subjektas turės atlyginti maždaug 100 000 PV žalą.

Kokios yra šių įvykių pasekmės ūkio subjekto finansinėms ataskaitoms?

PAVYZDYS

2020 m. ūkio subjektui nereikia sudaryti atidėjinių šiam įvykiui, nes jo teisininkai pataria, kad dėl ieškinio jam nereikės mokėti jokios kompensacijos. Ūkio subjektas gali atskleisti atitinkamą informaciją neapibrėžtųjų įsipareigojimų forma, nors ir savo finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte, paaiškindamas aplinkybes, susijusias su šiais įvykiais, ir savo vertinimą dėl to, kad tikimybė, jog jis bus pripažintas atsakingu, yra nedidelė.

Tačiau 2021 m. ūkio subjektas turėtų pakeisti šią politiką ir pripažinti maždaug 100 000 PV atidėjinius bylinėjimuisi dėl naujų su byla susijusių įvykių.

D Atidėjinio sąnaudos	100 000
K Atidėjiniai bylinėjimuisi	100 000

PASSFR.EU

A Digital Learning Platform for Generation Z:
Passport to IFRS®

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union